

GEFAD / GUJGEF42(1): 711-747(2022)

Ortaokul Öğrencilerinin İngilizce Öğrenme Zorlukları: Bir Durum Çalışması * **

Secondary School Students' English Learning Difficulties: A Case Study

Seda ÖZER¹, Cenk AKAY²

¹Milli Eğitim Bakanlığı, Nimet Alaattinoğlu Ortaokulu, Alanya. sedozer82@gmail.com

²Mersin Üniversitesi, Eğitim Programları ve Öğretim Ana Bilim Dalı.
cenkakay35@hotmail.com

Makale Türü/Article Types: Araştırma Makalesi/Research Article

Makalenin Geliş Tarihi: 09.06.2021

Yayına Kabul Tarihi: 10.08.2021

ÖZ

Bu çalışmanın amacı ortaokul öğrencilerinin İngilizce öğrenme sürecinde karşılaşılan sorunları belirleyip derinlemesine incelemek ve belirlenen sorunlara yönelik araştırmaya dâhil edilen bireylerin görüşleri doğrultusunda çözüm önerileri sunmaktır. Çalışma nitel araştırma yöntemlerinden durum çalışması, deseni ise iç içe geçmiş tek durum çalışmasıdır. Çalışma, Antalya ili Alanya ilçesinde 351 ortaokul öğrencisi, 10 öğrenci velisi ve 5 İngilizce öğretmeninin katılımıyla gerçekleştirilmiştir. Öncelikle, çalışmaya katılan öğrencilerin İngilizce öğrenirken yaşadıkları zorluk düzeylerini belirlemek için Dil Öğrenmeyi Zorlaştıran Faktörler Ölçeği yoluyla nicel veriler toplanmıştır. Sonrasında öğrencilerin İngilizce öğrenmede yaşadıkları zorlukların ve zorluklara ilişkin çözüm önerilerinin tespiti için öğrenci, veli ve öğretmenlerden yarı yapılandırılmış görüşmeler ve odak grup görüşmeleri aracılığıyla nitel veriler toplanmıştır. Araştırma sonucunda ortaokul öğrencilerinin İngilizce öğrenmede orta düzeyde zorluk yaşadıkları bulunmuştur. Katılımcılar, öğrencilerin İngilizce öğrenme sürecinde; duyuşsal sorunlar, İngilizce kelimelerin okunuşlarıyla yazılışlarının farklı olması, telaffuzu benzer kelimeleri karıştırma, kelime bilgisi eksikliği, dil bilgisi kurallarına uygun cümle kuramama, derslerde ve ders dışında 4 temel dil becerisine yönelik yeterince etkinlik yapılmaması,

---

* **Alıntılama:** Özer ve Akay (2022). Ortaokul Öğrencilerinin İngilizce Öğrenme Zorlukları: Bir Durum Çalışması. *Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 42(1), 711-747.

** **Açıklama:** Bu çalışma Seda ÖZER tarafından Cenk AKAY danışmanlığında hazırlanan 'Ortaokul Öğrencilerinin İngilizce Öğrenmede Yaşadıkları Zorluklar ve Çözüm Önerileri: Bir Durum Çalışması' başlıklı yüksek lisans tez çalışmasından üretilmiştir.

konusmacının söylediklerini takip edememe (anlamama), ders kitaplarındaki dinleme etkinliklerinin öğrenci seviyesinin üstünde olması, okuduğunu anlamama, aile desteği eksikliği, sınıf yönetimi sorunları ders saatlerinin az olması, İngilizce öğretim programının içeriğinin yoğun olması ve İngilizceye diğer derslere göre önem verilmemesi nedeniyle zorluk yaşandığını ifade etmişlerdir.

Anahtar Sözcükler: Ortaokul öğrencileri, İngilizce öğrenimi, Dil öğrenme zorluğu, Durum çalışması

ABSTRACT

The aim of this study is to identify the difficulties encountered in secondary school students' English learning process and to offer solution suggestions for these difficulties. This research employed a qualitative approach using a single embedded case study design. The research was conducted in Alanya, Turkey with the participation of 351 secondary school students, ten parents and five secondary school English teachers. Firstly, quantitative data were gathered from the students through The Foreign Language Learning Difficulties Scale in order to determine the level of their English learning difficulties. Secondly, qualitative data were gathered from the students, parents and English teachers through semi structured interviews and focus group interviews in order to describe the English learning difficulties and to obtain solution suggestions for these difficulties. As a result, the secondary school students were found to experience a moderate level of difficulty in learning English. Participants identified the English learning difficulties as; affective problems, pronouncing English words like in Turkish, insufficient vocabulary knowledge, being unable to form grammatically correct sentences while speaking and writing, reading comprehension difficulties, being unable to follow the speaker while listening, course book listening activities being above students' level, insufficient language skills practice in classroom and in daily life, insufficient family support, insufficient number of English lessons, classroom management problems and English lesson not being perceived as significant compared to other school subjects.

Keywords: Secondary school students, English learning, Language learning difficulty, Case study

GİRİŞ

Küreselleşen dünyada kültürlerarası iletişimin önemi tartışılmazdır. İletişimi sağlayan en önemli araçlardan biri de dildir. Farklı ülkelerde yaşayan insanların birbirleriyle etkileşimde bulunmalarını kolaylaştırması nedeniyle İngilizce, dünyada geçer ortak dil (Lingua Franca) konumundadır. İngilizce kültürel iletişim dili olmasının yanı sıra küresel bir bilim-teknoloji ve ticaret dili olma özelliklerini de taşımaktadır (Alharbi, 2019; Madalińska-Michalak ve Bavli, 2018). Dünyada en yaygın öğrenilen dillerden biri İngilizce olduğu için İngilizce öğrenimi ve öğretimi oldukça önemlidir. İngilizce öğrenimi görüldüğü üzere, farklı birçok etmenin bir araya gelmesinden ve çeşitli süreçlerde yetkinleşmekten oluşmaktadır. Bu süreçlerin bir arada yürütülmesi ve temel dil becerilerinin sırasıyla kazanılması yabancı dil öğrenimi için vazgeçilmezdir.

Türkiye bağlamında incelendiği zaman da İngilizce öğretiminde fark edilir düzeyde zorluklar yaşandığı gözlemlenmektedir ve yapılan çeşitli yatırımlara ve harcanan çabalara rağmen yabancı dil öğretiminde başarılı olunduğunu söylemek mümkün değildir (Demirpolat, 2015). Education First (EF) tarafından yayımlanan İngilizce Yeterlilik Endeksi'ne (English Proficiency Index, EPI) göre Türkiye yabancı dil yeterliliği açısından yapılan sıralamada 100 ülke arasında “düşük seviye yeterlilik” olarak belirlenen 69. sıradadır (E.F., 2020). Bu rapor sonucuna göre Türkiye’de İngilizce öğrenme konusunda çeşitli zorluklar yaşandığı görülmektedir. Ayrıca Yaman’a (2018) göre Türkiye genelinde İngilizce öğrenme sürecini güçleştiren başlıca etmenler; İngilizcenin ikinci dil olmak yerine yabancı bir dil olması, öğretmen kalitesindeki eksiklikler, dil öğrenmenin zaman ve sabır gerektiren bir süreç olması, İngilizceye ve dil öğrenme sürecine yönelik mevcut ön yargılar, atılan önemli adımlara rağmen yerli kitapların niteliklerinin istenilen seviyeye gelememesi ve kullanılan ölçme-değerlendirme araçlarının öğrenmeyi etkin olarak destekleyememesi olarak sıralanmıştır. Türkiye’de ortaokul düzeyinde yabancı dil öğreniminde yaşanan sorunların, tüm yaş gruplarında yabancı dil öğrenmede yaşanan zorluklardan genel anlamda pek farklı olmadığı görülmektedir. Ortaokul düzeyinde İngilizcenin yabancı dil

olarak öğretilmesinde yaşanan başlıca sorunlar sınav ve başarıyı ölçme sisteminin dil öğrenimini olumsuz etkilemesi, öğrencilerin sınıfta öğrendikleri bilgileri düzenli olarak tekrar etmemeleri, yabancı dil öğretim programının etkililiğinin istenilen düzeyde olmaması, ders kitaplarının dil becerilerini kazandırmada yetersiz olması, sınıfların kalabalık olması, öğrencilerin gelir durumlarındaki büyük farklılıklar, okullardaki fiziki yetersizlikler, yabancı dil öğretmenlerinin mesleki yetersizlikleri ve öğretmenlere yönelik yeterli düzeyde hizmetiçi eğitim fırsatlarının yetersizliği olarak sıralanabilir (Çelebi ve Narinalp, 2020; Yaman, 2018;). Ortaokul öğrencilerinin öğretim programlarında dört temel becerinin öğretiminde yeterince yer verilmemesi, programda yer alan etkinliklerin sınıf ortamında uygulanmasında öğretmen, öğretim ortamı, motivasyon gibi sebeplerle güçlük yaşanması, öğretmenlerin kendilerini mesleki anlamında geliştirmeye önem vermemeleri, ailelerin İngilizce öğrenmenin önemini yeterince kavramamaları, öğrencilerin İngilizceyi ders dışında kullanmamaları gibi sebeplerle İngilizce öğrenmede zorluk yaşadıkları belirtilmektedir (Akbari, 2015; Copland, Garton ve Burns, 2014; Çelebi ve Narinalp, 2020 ; Madalińska-Michalak ve Bavli, 2018; Özmat, 2017; Rizi, Siddiqui, Moghaddam ve Mukherjee, 2014; Teevno, 2011).

Çalışmanın Amacı ve Önemi

Bu çalışmanın amacı, ortaokul öğrencilerinin İngilizce öğrenmede yaşadıkları zorlukları farklı veri kaynakları aracılığıyla belirlemek ve bu zorluklara yönelik öğrenci, öğretmen ve veli görüşlerine dayalı çözüm önerilerini sunmaktır. Bu çalışma alanyazına dil öğrenme ve öğretilmede yaşanan zorlukların ve bu zorluklara ilişkin çözüm önerilerinin bir durum çalışması kapsamında öğrenci, veli ve öğretmen olmak üzere farklı kaynaklar açısından ortaya koyması nedeniyle özgün bir araştırmadır. Çalışma kapsamında yapılan alanyazın taraması sonucunda, alanda ortaokul öğrencilerinin İngilizce öğrenmede yaşadığı zorlukları öğrenci, veli ve öğretmen açısından detaylıca inceleyen herhangi bir durum çalışmasına rastlanmamıştır. Bu nedenle yapılan çalışmanın alandaki boşluğu dolduracağı ve alana önemli katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Çalışmanın problem cümlesi;

“Ortaokul öğrencilerinin İngilizce öğrenmede yaşadıkları zorluklar ve bu zorluklara ilişkin çözüm önerileri nelerdir?” şeklindedir.

Çalışmanın alt problemleri kapsamında ise aşağıdaki sorulara cevap aranmıştır;

1. Ortaokul öğrencilerinin İngilizce öğrenmede yaşadıkları zorluk düzeyi nedir ve bu düzey çeşitli değişkenlere göre anlamlı bir farklılık göstermekte midir?

2. Ortaokul öğrencileri, öğrenci velileri ve İngilizce öğretmenlerine göre ortaokul öğrencilerinin İngilizce öğrenmede yaşadıkları zorluklar ve bu zorluklara çözüm önerileri nelerdir?

YÖNTEM

Araştırmanın Modeli

Ortaokul öğrencilerinin İngilizce öğrenmede yaşadıkları zorlukların belirlenmeye çalışıldığı bu çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden iç içe geçmiş tek durum çalışması kullanılmıştır. Yin’ e göre (2009) durum çalışması güncel bir olguyu gerçek hayat bağlamında derinlemesine inceleyen gözleme dayalı bir araştırmadır. Ayrıca bu çalışmada durum çalışması kullanılmasının sebebi, ortaokul öğrencilerinin İngilizce öğrenmede yaşadıkları sorunların ve nedenlerinin farklı veri kaynakları açısından derinlemesine incelenmesidir.

Çalışma Grubu

Çeşitli kaynaklardan veri toplanması, başka bir deyişle mümkün olduğunca çoklu kaynaklardan veri çeşitlemesi (triangulation) yapılması, aynı olgunun farklı araçlarla incelenmesinin yapı geçerliği sorunlarını büyük ölçüde engellemesi nedeniyle durum çalışmasının avantajlarından biridir (Yin, 2009). Bu nedenle çalışmada, ortaokullarda öğrenim gören öğrenciler, öğrenci velileri ve İngilizce öğretmenleri ile çalışılmıştır. Çalışmanın nicel veri toplanan çalışma grubu, kolay ulaşılabilir örnekleme yöntemi kullanılarak belirlenen 351 ortaokul öğrencisinden oluşmaktadır. Nicel veri toplanan öğrencilerin 182’si kız, 169’u erkektir ve 81’i 5. sınıf, 119’u 6. sınıf, 43’ü 7. sınıf, 108’i

8. sınıf öğrencisidir. Çalışmanın nitel veri toplanan çalışma grubu ise incelenen durumun gerçek anlamda temsil edilebilmesini sağlamak amacıyla amaçlı örnekleme yöntemi kullanılarak belirlenmiştir. Çalışmanın nitel verileri de 16 ortaokul öğrencisi, 10 öğrenci velisi ve 5 ortaokul İngilizce öğretmeninden toplanmıştır.

Veri Toplama Araçları

Yin'e (2009) göre durum çalışmasında farklı kaynaklardan veri toplamak çalışmanın yapı geçerliliğini sağlaması açısından önemlidir. Bu çalışmada kullanılan veri toplama araçlarına ilişkin bilgiler aşağıda sunulmuştur.

Çalışmada, ortaokul öğrencilerinin İngilizce öğrenirken yaşadığı zorlukların düzeyi Özmat (2017) tarafından geliştirilen "Dil Öğrenmeyi Zorlaştıran Faktörler Ölçeği" (DÖZFÖ) aracılığıyla ölçülmüştür. Bu durum çalışması kapsamında öğrenciler, veliler ve öğretmenler için olmak üzere, yarı yapılandırılmış görüşme sürecine rehber niteliğinde üç adet görüşme soru formu düzenlenmiştir. Görüşme soru formları hazırlanırken kapsam geçerliliğini sağlamak amacıyla Eğitim Programları ve Öğretim alanında uzman dört öğretim elemanından ve iki İngilizce öğretmeninden uzman görüşü alınmış ve formlara son şekli verilmiştir. Ayrıca çalışma kapsamında yarı yapılandırılmış görüşmelere ilaveten nitel veri toplama aracı olarak, öğrencilerle ve velilerle odak grup görüşmeleri yapılmıştır.

Verilerin Toplama Süreci

Çalışmada öncelikle Google Forms üzerinden çevrim içi olarak ortaokul öğrencilerine Dil Öğrenmeyi Zorlaştıran Faktörler Ölçeği uygulanmıştır. Sonraki aşamada çalışmadaki nitel veriler öğrenci, veli ve İngilizce öğretmenleriyle yapılmış yarı yapılandırılmış görüşmeler ve odak grup görüşmeleri ile toplanmıştır. Gerçekleştirilen yarı yapılandırılmış görüşmelerin her biri yaklaşık 40 dakika sürerken, odak grup görüşmelerinin her biri yaklaşık 1 saat 20 dakika sürmüştür.

Verilerin Analizi

Çalışmanın 1. alt problemine ilişkin veriler nicel yöntemle analiz edilmiştir. Çalışmanın nicel verilerine ilişkin bulgulara ulaşmada kullanılacak testleri belirlemek amacıyla ölçekten alınan puanların normal dağılım gösterip göstermediği kontrol edilmiştir. Dil Öğrenmeyi Zorlaştıran Faktörler Ölçeğinden elde edilen sonuçlar için yapılan Kolmogorov Smirnov testinde normallik yakalanamadığı (K-S DÖZFÖ=.001, $p < .05$) için diğer bir normallik kontrol yöntemi olan basıklık ve çarpıklık değerlerinin kontrolü yoluna gidilmiştir. Ak (2010), basıklık ve çarpıklık değerlerinin ± 1 aralığında olduğu durumlarda verilerin normal dağılıma uyduğunu belirtmiştir. Bu çalışma kapsamında uygulanan Dil Öğrenmeyi Zorlaştıran Faktörler Ölçeğinden elde edilen sonuçlara ilişkin basıklık (.388) ve çarpıklık (-.632) değerinin, ± 1 aralığında olması nedeniyle veriler normal dağılım gösterdiği için parametrik testler kullanılmıştır.

Çalışmanın 2. alt problemine ilişkin öğrenciler, veliler ve İngilizce öğretmenlerinden yarı yapılandırılmış görüşmeler aracılığıyla toplanan veriler nitel araştırma yöntemlerinde yer alan analiz tekniklerinden içerik analiz tekniği kullanılarak ve odak grup görüşmelerinden elde edilen veriler ise direkt alıntı şeklinde sunulmuştur. Çalışmanın nitel verilerinin kodlayıcı güvenilirliği için Miles ve Huberman (1994) formülü hesaplanmıştır. Miles ve Huberman'a (1994) göre nitel güvenilirliği sağlamak için kodlayıcılar arası en az %80 uyum sağlanmalıdır. Çalışmanın 2. alt problemine ilişkin kodlayıcılar arası uyum katsayı değerlerinin .80' in üzerinde olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Geçerlik Güvenirlik Çalışması

Fraenkel, Wallen ve Hyun'a (2011) göre, nicel araştırmalarda güvenilirlik her birey için elde edilen sonuçların bir veri toplama yönteminden diğerine ve bir maddeden diğerine ne oranda tutarlı olduğunu gösterir. Bu kapsamda nihai ölçeğin Cronbach Alpha güvenilirlik değeri .93 olarak incelenmiş ve bu çalışma kapsamında ölçeğin Cronbach Alpha değeri .95 olarak hesaplanmıştır. Creswell ve Creswell'e (2018) göre, nicel araştırmalarda geçerlik kavramı veri toplama araçlarından anlamlı ve kullanışlı sonuçlar

elde edilmesini ifade eder. Geçerlilik türlerinden içerik geçerliliği ölçme aracı maddelerinin ölçmek istenen durumu ölçüp ölçmediğinin değerlendirilmesidir. Bu çalışmanın geçerliliği, ölçeğin maddelerinin çalışma konusu ile bağlantılı olması açısından incelenmiştir ve çalışmanın nicel veri toplama aracı olan Dil Öğrenmeyi Zorlaştıran Faktörler Ölçeğinin ortaokul öğrencilerinin İngilizce öğrenmede yaşadıkları zorlukları ölçtüğü bulunmuştur.

Nitel araştırmalarda, geçerliği sağlamak için araştırmacı farklı veri kaynaklarından veri toplamalı, yanlılık faktörünün çalışmaya olan yansımalarını açığa kavuşturmalı, araştırma sahasında uzun vakit geçirmeli, araştırmacının sonuç raporuna ilişkin katılımcılardan dönüt almaya çalışmalı ve başka bir araştırmacının çalışmayı değerlendirmesini sağlamalıdır (Creswell ve Creswell, 2018). Bu çalışmanın geçerliğini sağlamak için öğrenciler, öğrenci velileri ve İngilizce öğretmenleri olmak üzere farklı kaynaklardan veri toplanmış, ortaokul öğrencilerinin İngilizce öğrenmede yaşadıkları sorunlar farklı bakış açılarından derinlemesine incelenmiş, çalışmanın sonuçları katılımcılara okutulmuş ve katılımcıların sonuç raporuna ilişkin dönütleri alınmıştır. Ayrıca çalışmanın dışarıdan bir bakış açısıyla değerlendirilmesi için farklı bir araştırmacı tarafından incelenmesi sağlanmıştır. Birinci araştırmacının bir İngilizce öğretmeni olarak araştırma sahasında uzun vakit geçirmiş olması da çalışmanın geçerliğini arttırmıştır.

Etik Kurallara Uygunluk

Bu çalışmada tüm katılımcıların gerek nicel gerek nitel veri toplama sürecinde onayları alınmış ve tüm katılımcılara çalışmayla ilgili bilgilendirme yapılmıştır. Tüm katılımcılar çalışmanın veri toplama sürecine gönüllü olarak katılmışlardır. Araştırma sonuçlarının sadece bilimsel amaçla kullanılacağı konusunda da bilgilendirilmişlerdir. Görüşmelerden önce katılımcılara, kimliklerinin gizli tutulacağı ve onayları dâhilinde görüşmelerin kayıt altına alınacağı bildirilmiştir. Bu çalışma için Mersin Üniversitesi Sosyal ve Beşeri Bilimler Etik Kurulu'ndan 29/12/2020 tarih ve 039 karar numaralı etik kurul onayı alınmıştır. İlgili belge Ek 1'de sunulmuştur.

BULGULAR

Bu bölümde çalışmanın bulgularına alt başlıklar hâlinde yer verilmiştir.

1. Çalışmanın Birinci Alt Problemine Yönelik Bulgular

Çalışmanın 1. alt problemi, “Ortaokul öğrencilerinin İngilizce öğrenmede yaşadıkları zorluk düzeyi nedir ve bu düzey çeşitli değişkenlere göre anlamlı bir farklılık göstermekte midir?” şeklindedir. Ortaokul öğrencilerinin İngilizce öğrenmede yaşadıkları zorluk düzeyini belirlemek amacıyla uygulanan Dil Öğrenmeyi Zorlaştıran Faktörler Ölçeğinden aldıkları puanlara ilişkin betimleyici istatistik sonuçları Tablo 1’de sunulmuştur.

Tablo 1. Dil Öğrenmeyi Zorlaştıran Faktörler Ölçeği Puanlarının Betimsel İstatistikleri

	N	Minimum	Maksimum	Ortalama	Std sapma
DÖZFÖ	351	41.00	193.00	92.91	1.83

Tablo 1’e göre çalışmaya katılan ortaokul öğrencilerinin Dil Öğrenmeyi Zorlaştıran Faktörler Ölçeği puanlarının ortalaması 92.91’dir. Bu durumda ortaokul öğrencilerinin İngilizce öğrenmede orta düzeyde zorluk yaşadıkları sonucuna varılmıştır.

Ortaokul öğrencilerinin İngilizce öğrenmede yaşadıkları zorluk düzeylerinin çeşitli değişkenlere göre anlamlı farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan analiz sonuçları aşağıdaki tablolarda verilmiştir.

Tablo 2. Dil Öğrenmeyi Zorlaştıran Faktörler Ölçeği Puanının Çeşitli Değişkenlere Göre İlişkisiz Örneklerde t-Testi Sonuçları

Değişkenler	N	$\bar{X}$	S.s	sd	t	p
Cinsiyet						
Kız	182	89.40	35.06			
Erkek	169	96.69	33.30	349	-1.994	.047
Kurs Almış Olma Durumu						
Kurs Almış	66	89.86	33.44	349	-.801	.424
Kurs Almamış	285	93.62	34.60			
Anne veya Baba Yabancı Dil						
Biliyor	120	82.63	33.68	349	-4.132	.000
Bilmiyor	231	98.25	34.57			

Tablo 2 incelendiğinde ortaokul öğrencilerinin İngilizce öğrenmede yaşadıkları zorluk düzeyinin cinsiyet [$t(349) = -1.994, p < .05$] ve anne veya babanın yabancı dil bilme durumuna [$t(349) = -4.132, p < .05$] göre anlamlı fark gösterdiği ancak kurs almış olma [zorluk $t(349) = -.801, p > .05$] durumuna göre anlamlı fark göstermediği görülmektedir.

Tablo 3. Dil Öğrenmeyi Zorlaştıran Faktörler Ölçeği Puanının Çeşitli Değişkenlere Göre ANOVA Sonuçları

Değişkenler	Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	P	Anlamlı Fark
Sınıf Seviyesi	Gruplar arası	23994.859	3	7998.286	7.124	.000	6.sınıf-8.sınıf
	Gruplar içi	38957.745	347	1122.691			
	Toplam	413568.604	350				
İngilizce Dersini Sevme	Gruplar arası	93587.369	2	46793.684	50.891	.000	Evet-Hayır, Evet-Biraz, Hayır-Biraz
	Gruplar içi	31998.235	348	919.486			
	Toplam	413568.604	350				
Önceki Dönem İngilizce Notu	Gruplar arası	89782.187	4	22445.547	23.985	.000	1-4,1-5, 2-4,2-5, 3-5,4-5,
	Gruplar içi	323786.417	346	935.799			
	Toplam	413568.604	350				
Ailenin Toplam Aylık Geliri	Gruplar arası	2662.377	2	1331.189	1.127	.325	-
	Gruplar içi	410906.227	348	1180.765			
	Toplam	413568.604	350				

Tablo 3'teki analiz sonuçları, ortaokul öğrencilerinin İngilizce öğrenmede yaşadıkları zorluk düzeylerinin sınıf seviyesi [$F(3,347) = 7.124, p < .05$], İngilizce dersini sevme [$F(2,348) = 50.891, p < .05$], önceki dönem İngilizce notu [$F(4,346) = 23.985, p < .05$], değişkenlerine göre anlamlı şekilde değiştiğini göstermektedir. Ortaokul öğrencilerinin İngilizce öğrenmede yaşadıkları zorluk düzeyleri, ailenin toplam aylık gelirine göre anlamlı şekilde değişmemektedir [$F(2,348) = 1.127, p > .05$].

Farkların hangi gruplar arasında olduğunu tespit etmek amacıyla yapılan analiz testleri sonucunda 8. sınıf öğrencilerinin 6. sınıf öğrencilerine göre, İngilizce dersini biraz seven ve sevmeyen öğrencilerin dersi seven öğrencilere göre, önceki dönem İngilizce

notu 1 ve 2 olan öğrencilerin, notu 4 ve 5 olan öğrencilere, notu 3 olan öğrencilerin, notu 5 olan öğrencilere, notu 4 olan öğrencilerin, notu 5 olan öğrencilere göre İngilizce öğrenmede daha fazla zorluk yaşadığı belirlenmiştir.

2. Çalışmanın İkinci Alt Problemine Yönelik Bulgular

Araştırmanın ikinci alt problemi kapsamında “Ortaokul öğrencileri, öğrenci velileri ve İngilizce öğretmenlerine göre ortaokul öğrencilerinin İngilizce öğrenmede yaşadıkları zorluklar ve bu zorluklara çözüm önerileri nelerdir?” sorusuna yanıt aranmıştır. Araştırmanın ikinci alt problemine ilişkin bulgular “konuşma, yazma, dinleme, okuma ve dört temel beceri dışında yaşanan zorluklar” şeklinde sunulmuştur. Ayrıca bulgular yarı yapılandırılmış görüşme ve odak grup görüşmelerinden elde edilen verileri yansıtmaktadır.

Konuşmada Yaşanan Zorluklar ve Çözüm Önerileri

Ortaokul öğrencilerinin, velilerin ve öğretmenlerin konuşmada yaşanan zorluklar ve çözüm önerileri hakkındaki görüşlerine ilişkin oluşturulan kodlar Tablo 4’te sunulmuştur.

Tablo 4. Ortaokul Öğrencilerinin Konuşmada Yaşadıkları Zorluklara ve Çözüm Önerilerine İlişkin Öğrenci, Veli ve Öğretmen Görüşleri

Tema: Konuşmada Yaşanan Zorluklar			
Katılımcılar	Kodlar	f	%
Öğrenci (n=12)	Dil bilgisi kurallarına uygun cümle kuramama	10	37
	Duyuşsal sorunlar (konuşurken heyecanlanma, hata yapma korkusu, konuşma kaygısı, dalga geçilme)	8	29,60
	Kelimeleri yanlış telaffuz etme	5	18,60
	Kelime bilgisi eksikliği	4	14,80
	Toplam	27	100
Öğretmen (n=5)	Duyuşsal sorunlar (konuşurken heyecanlanma, hata yapma korkusu, konuşmaya karşı ilgisizlik)	4	30,76
	Kelimeleri yanlış telaffuz etme (Kelimelerin okunuşlarıyla yazılışlarının farklı olması)	3	23,08
	İngilizce öğretim programında konuşma etkinliklerine verilen sürenin yetersiz olması	3	23,08
	İngilizceyi günlük hayatta konuşamama	3	23,08
	Toplam	13	100
Veli (n=6)	Hata yapma korkusu	5	55,55
	Duyuşsal sorunlar (kaygı, konuşurken heyecanlanma)	4	44,45
	Toplam	9	100
Tema: Konuşmada Yaşanan Zorluklara Yönelik Çözüm Önerileri			
Katılımcılar	Kodlar	f	%
Öğrenci (n=12)	Derslerde ve günlük hayatta daha fazla konuşma etkinliği yapılması	5	33,33
	Öğretmen desteğini almak	4	26,67
	İnternette konuşmaya yönelik videolar /alt yazılı filmler izlemek	4	26,67
	Kendi kendine konuşma pratiği yapmak	2	13,33
	Toplam	15	100
Öğretmen (n=5)	Konuşmaya teşvik etmek için motive etmek (ödül sistemi, öz güven verici konuşmalar yapmak, dil bilgisine takılmadan konuşulması yönünde telkinde bulunmak)	3	37,50
	Konuşma etkinliği sırasında öğrencilere müdahale etmemek	3	37,50
	Farklı ülkelerden arkadaş edinmelerini sağlamak (mektup arkadaşı, online sohbet arkadaşı, çevredeki turistler gibi)	2	25
	Toplam	8	100
Veli (n=6)	Çevredekilerle konuşma pratiği yapmak	4	100
	Toplam	4	100

Konuşmada yaşanan zorlukları öğrenciler; *dil bilgisi kurallarına uygun cümle kuramama* (10, %37), *duyuşsal sorunlar* (8, %29.60), *kelimeleri yanlış telaffuz etme* (5, %18.60), *kelime bilgisi eksikliği* (4, %14.80) olarak, öğretmenler; *duyuşsal sorunlar* (4, %30.76), *kelimeleri yanlış telaffuz etme* (3, %23.08), *İngilizce öğretim programında konuşma etkinliklerine verilen sürenin yetersiz olması* (3, %23.08), *İngilizceyi günlük hayatta konuşamama* (3, %23.08) olarak, veliler ise; *hata yapma korkusu* (5, %55.55) ve *duyuşsal sorunlar* (4, %44.45), olarak tanımlamışlardır. Konuşmada yaşanan zorluklara yönelik olarak öğrenciler; *derslerde ve günlük hayatta daha fazla konuşma etkinliği yapılması* (5, %33.33), *öğretmen desteğini almak* (4, %26.67), *internette konuşmaya yönelik videolar/alt yazılı filmler izlemek* (4, %26.67), *kendi kendine konuşma pratiği yapmak* (2, %13.33) yönünde, öğretmenler; *konuşmaya teşvik etmek için motive etmek* (3, %37.5), *konuşma etkinliği sırasında öğrencilere müdahale etmemek* (3, %37.5), *farklı ülkelerden arkadaş edinmelerini sağlamak* (2, %25) yönünde, veliler ise; *çevredekilerle konuşma pratiği yapmak* (4, %100) yönünde önerilerde bulunmuşlardır.

Yarı yapılandırılmış görüşme ve odak grup görüşmesi yapılan katılımcıların konuşmada yaşanan zorluklara ilişkin yorumlarından bazıları aşağıda sunulmuştur.

...Konuşurken bazen unutuporum kelimeleri çünkü biz Türk olduğumuz için İngilizce kelimeler bana değişik geliyor. Geçtiğimiz bir ünitenin konusundan bir kelimeyi bilemediğim zaman utaniyorum. Hata yapmaktan korkuyorum mesela önceki üniteyi geçtik yeni üniteye geldik, öğretmenin sorduğu kolay bir kelimeyi çoğu arkadaşım biliyor ama ben bilemiyorum. Bilemediğim zaman kendimi kötü hissediyorum yüzüm kızarıyor. (Öğrenci 4)

...Ben İngilizceyi seviyorum ama konuşmakta çok zorlanıyorum. Bir de bizim sınıfta yaramazlar biraz, nasıl desem, alaycı oluyorlar. Mesela ben bir kelimeyi söyleyemiyorum hemen gülmeye başlıyorlar. Bir keresinde 5. sınıftayken "Google"a "Gogle" dedim diye o zaman herkes gülmüştü. Hem zorlanıyorum hem de bir de dalga geçiyorlar üstüne, o zaman moralimiz daha çok bozuluyor. Böyle alaycı oluyorlar ya

genelde, o zaman hiç konuşasım, kelimeyi söyleyesim gelmiyor, yine gülerler diye. (Odak Öğrenci 1)

Yazmada Yaşanan Zorluklar ve Çözüm Önerileri

Ortaokul öğrencilerinin, velilerin ve öğretmenlerin yazmada yaşanan zorluklar ve çözüm önerileri hakkındaki görüşlerine ilişkin oluşturulan kodlar Tablo 5'te sunulmuştur.

Tablo 5. Ortaokul Öğrencilerinin Yazmada Yaşadıkları Zorluklara ve Çözüm Önerilerine İlişkin Öğrenci, Veli ve Öğretmen Görüşleri

Tema: Yazmada Yaşanan Zorluklar			
Katılımcılar	Kodlar	f	%
Öğrenci (n=12)	Kelimelerin yazılışlarıyla okunuşlarının farklı olması	7	36.84
	Dil bilgisi kurallarına uygun yazılı cümle kuramama	6	31.58
	Kelime bilgisi eksikliği	6	31.58
	Toplam	19	100
Öğretmen (n=5)	Dil bilgisi kurallarına uygun yazılı cümle kuramama	5	50
	Kelimelerin yazılışlarıyla okunuşlarının farklı olması	3	30
	Kelime bilgisi eksikliği	1	10
	Ana dilde yazamama	1	10
Toplam	10	100	
Veli (n=6)	Dinlediklerini yazılı hâle getirememe	4	100
	Toplam	4	100
Tema: Yazmada Yaşanan Zorluklara Yönelik Çözüm Önerileri			
Katılımcılar	Kodlar	f	%
Öğrenci (n=12)	Derslerde daha fazla yazma etkinliği yapılması	3	42.86
	Derslerde oyunlarla kelime etkinlikleri yapılması	3	42.86
	Kalıcı kelime öğrenimi için kodlama yapmak (Türkçedeki "Fıstıkçı Şahap" gibi)	1	14.28
	Toplam	7	100
Öğretmen (n=5)	Örnek bir metni uyarlayarak yazdırmak	4	50
	Dil bilgisi kurallarına takılmadan yazmaya teşvik etmek	3	37.50
	Sınavlarda kelime yazım yanlışlarından puan kırmak	1	12.50
	Toplam	8	100

Yazmada yaşanan zorlukları öğrenciler; *kelimelerin yazılışlarıyla okunuşlarının farklı olması* (7, %36.84), *dil bilgisi kurallarına uygun yazılı cümle kuramama* (6, %31.58),

kelime bilgisi eksikliği (6, %31.58) olarak, öğretmenler; *dil bilgisi kurallarına uygun yazılı cümle kuramama* (5, %50), *kelimelerin yazılışlarıyla okunuşlarının farklı olması* (3, %30), *kelime bilgisi eksikliği* (1, %10), *ana dilde yazamama* (1, %10) olarak, veliler ise; *dinlediklerini yazılı hâle getirememe* (4, %100) olarak tanımlamışlardır. Yazmada yaşanan zorluklara yönelik olarak öğrenciler; *derslerde daha fazla yazma etkinliği yapılması* (3, %42.86), *derslerde oyunlarla kelime etkinlikleri yapılması* (3, %42.86), *kalıcı kelime öğrenimi için kodlama yapmak* (1, %14.28) yönünde, öğretmenler; *örnek bir metni uyarlayarak yazdırmak* (4, %50), *dil bilgisi kurallarına takılmadan yazmaya teşvik etmek* (3, %37.50), *sınavlarda kelime yazım yanlışlarından puan kırmak* (1, %12.50) yönünde önerilerde bulunmuşlardır.

Odak grup görüşmesine katılan bir öğrencinin yazmada yaşanan zorluklara ilişkin yorumları aşağıda sunulmuştur.

...Mesela öğretmenim bir kelimeyi cümlenin içine kattığımda onun anlamı filan her şeyi değiştirebiliyor. Öğretmenim mesela örnek veriyorum, yani, öyle bir anlamı olmasa da, "sunny"nin hem "güneşli" hem "yağmurlu" anlamı var diyelim. Ama o hani biz de İngilizceyi daha yeni yeni öğreniyoruz. İşte cümlede anlamları değiştiği için, biz orda "yağmurlu" anlamına gelmesi gerekirken biz onu "güneşli" anlamına çevirirsek mesela şey oluyor, yani böyle bir anlam karışıklığı oluyor. Fiil filan getiriyoruz cümleyi şey yaparken [kurarkan] o yüzden [anlamı] değişiyor. Hani bir sürü anlamı var bir sürü kelimenin. (Odak Öğrenci 2)

Dinlemede Yaşanan Zorluklar ve Çözüm Önerileri

Ortaokul öğrencilerinin, velilerin ve öğretmenlerin dinlemede yaşanan zorluklar ve çözüm önerileri hakkındaki görüşlerine ilişkin oluşturulan kodlar Tablo 6'da sunulmuştur.

Tablo 6. Ortaokul Öğrencilerinin Dinlemede Yaşadıkları Zorluklara ve Çözüm Önerilerine İlişkin Öğrenci, Veli ve Öğretmen Görüşleri

Tema: Dinlemede Yaşanan Zorluklar			
Katılımcılar	Kodlar	f	%
Öğrenci (n=12)	Kelimelerin yazılışlarıyla okunuşlarının farklı olması	7	53.90
	Konuşmacının söylediklerini takip edememe	5	38.40
	Telaffuzu benzer kelimeleri karıştırma	1	7.70
	Toplam	13	100
Öğretmen (n=5)	Konuşmacının söylediklerini takip edememe	4	66.66
	Kitaplardaki dinleme metnlerinin içeriğinin öğrenci seviyesinin üstünde olması	1	16.67
	Metni görmeden dinleme etkinliği yapamama	1	16.67
	Toplam	6	100
Tema: Dinlemede Yaşanan Zorluklara Yönelik Çözüm Önerileri			
Katılımcılar	Kodlar	f	%
Öğrenci (n=12)	Daha fazla dinleme etkinliği yapılması (Şarkı, film vb.)	3	33.34
	Dinleme metnini öğretmenin seslendirmesi	3	33.33
	Dinleme metnlerinin birkaç defa dinletilmesi	3	33.33
	Toplam	9	100
Öğretmen (n=5)	Dinleme metnlerini birkaç kere dinletmek	3	42.86
	Dinleyip anlayamayanlar için metni yazılı olarak göstermek	3	42.86
	Ders dışında dinleme etkinlikleri yapılması	1	14.28
	Toplam	7	100

Dinlemede yaşanan zorlukları öğrenciler; *kelimelerin yazılışlarıyla okunuşlarının farklı olması* (7, %53.90), *konuşmacının söylediklerini takip edememe* (5, %38.40), *telaffuzu benzer kelimeleri karıştırma* (1, %7.70) olarak, öğretmenler; *konuşmacının söylediklerini takip edememe* (4, %66.66), *kitaplardaki dinleme metnlerinin içeriğinin öğrenci seviyesinin üstünde olması* (1, %16.67), *metni görmeden dinleme etkinliği yapamama* (1, %16.67) olarak tanımlamışlardır. Dinlemede yaşanan zorluklara yönelik olarak öğrenciler; *daha fazla dinleme etkinliği yapılması* (3, %33.34), *dinleme metnini öğretmenin seslendirmesi* (3, %33.33), *dinleme metnlerinin birkaç defa dinletilmesi* (3, %33.33) yönünde, öğretmenler; *dinleme metnlerini birkaç kere dinletmek* (5, %42.86), *dinleyip anlayamayanlar için metni yazılı olarak göstermek* (2, %42.86), *ders dışında dinleme etkinlikleri yapılması* (1, %14.28) yönünde önerilerde bulunmuşlardır.

Yarı yapılandırılmış görüşme yapılan bir öğretmenin dinlemede yaşanan zorluklara ilişkin yorumları aşağıda sunulmuştur.

...Dinleme konusunda, tabii ki hani ses farkımız var. Çocuğun doğal olarak çıkarmadığı bazı sesler olduğu gibi onu da karşı taraf çıkardığı zaman algılayamıyor. Mesela “hocam hiç anlamadım” diyor, ben de diyorum ki; “Bakın ben Alanya’ya geldiğimde, eşimin teyzesini 2-3 ay anlamadım Türkçe konuşmasına rağmen.” Şive farkı, yuvarlıyor, kelimeler tutmuyor, sonra sonra anlamaya başladım. Neden? Kulağınız alışıyor, o sesi duya, duya, duya, alışkanlık hâline geliyor. (Öğretmen 2)

Okumada Yaşanan Zorluklar ve Çözüm Önerileri

Ortaokul öğrencilerinin, velilerin ve öğretmenlerin okumada yaşanan zorluklar ve çözüm önerileri hakkındaki görüşlerine ilişkin oluşturulan kodlar Tablo 7’de sunulmuştur.

Tablo 7. Ortaokul Öğrencilerinin Okumada Yaşadıkları Zorluklara ve Çözüm Önerilerine İlişkin Öğrenci, Veli ve Öğretmen Görüşleri

Tema: Okumada Yaşanan Zorluklar			
Katılımcılar	Kodlar	f	%
Öğrenci (n=12)	Kelimelerin okunuşlarıyla yazılışlarının farklı olması	7	41.18
	Okuduğunu anlamama	5	29.41
	Kelime bilgisi eksikliği	5	29.41
	Toplam	17	100
Öğretmen (n=5)	Kelimelerin okunuşlarıyla yazılışlarının farklı olması	4	57.14
	Kelime bilgisi eksikliği	2	28.58
	Ana dilde okuduğunu anlamama	1	14.28
	Toplam	7	100
Veli (n=6)	Kelimeleri Türkçe okur gibi okuma (kelimeleri Türkçedeki gibi okuma)	4	50
	Duyuşsal sorunlar (uzun metinleri okumaktan sıkılma, kitap okumayı sevmeme)	4	50
	Toplam	8	100
	Tema: Okumada Yaşanan Zorluklara Yönelik Çözüm Önerileri		
Katılımcılar	Kodlar	f	%
Öğrenci (n=12)	Kelimelerin okunuşlarını internet çeviri sitelerinden araştırmak	3	42.86
	İngilizce hikâye kitabı okumak	2	28.58
	Okuma etkinliğinden önce kelime öğretimi yapılması	1	14.28
	Okurken heyecanlanan öğrencilere telkinde bulunulması	1	14.28
	Toplam	7	100
Öğretmen (n=5)	Doğru telaffuz için internette sesli sözlük sitelerinden faydalanmak	3	60
	Öğrencilere sözlük kullanımını öğretmek	1	20
	Ders kitabı dışında İngilizce kitap okutmak	1	20
	Toplam	5	100
Veli (n=6)	Sesli görsel izletmek ve dinletmek	4	100
	Toplam	4	100

Okumada yaşanan zorlukları öğrenciler; *Kelimelerin okunuşlarıyla yazılışlarının farklı olması* (7, %41.18), *okuduğunu anlamama* (5, %29.41), *kelime bilgisi eksikliği* (5, %29.41) olarak, öğretmenler; *kelimelerin okunuşlarıyla yazılışlarının farklı olması* (4, %57.14), *kelime bilgisi eksikliği* (2, %28.58), *ana dilde okuduğunu anlamama* (1, %14.28) olarak, veliler; *kelimeleri Türkçedeki gibi okuma* (4, %50), *duyuşsal sorunlar* (4, %50) olarak tanımlamışlardır. Okumada yaşanan zorluklara yönelik olarak

öğrenciler, *kelimelerin okunuşlarını internet çeviri sitelerinden araştırmak* (3, %42.86), *İngilizce hikâye kitabı okumak* (2, %28.58), *okuma etkinliğinden önce kelime öğretimi yapılması* (1, %14.28), *okurken heyecanlanan öğrencilere telkinlerde bulunulması* (1, %14.28) yönünde, öğretmenler; *doğru telaffuz için internette sesli sözlük sitelerinden faydalanmak* (3, %60), *öğrencilere sözlük kullanımını öğretmek* (1, %20), *ders kitabı dışında İngilizce kitap okutmak* (1, %20), veliler ise; *sesli görsel izletmek ve dinletmek* (4, %100) yönünde önerilerde bulunmuşlardır.

Yarı yapılandırılmış görüşme yapılan bir öğrencinin okumada yaşanan zorluklara ilişkin yorumları aşağıda sunulmuştur.

...Metin okurken şey oluyor; bilmediğim bir kelime çıkıyor önüme, sonra da kafam karışıyor. Öbür kelimeleri de unutuyorum. Bilmediğim kelimeler oluyor, bir de uzun kelimeler kafa karıştırıcı oluyorlar. Bir de metinler bazen uzun oluyor, okuması daha zor oluyor. (Öğrenci 1)

4 Temel Dil Becerisi Dışında Yaşanan Zorluklar ve Çözüm Önerileri

Ortaokul öğrencilerinin, velilerin ve öğretmenlerin 4 temel dil becerisi dışında yaşanan zorluklar ve çözüm önerileri hakkındaki görüşlerine ilişkin oluşturulan kodlar Tablo 8'de sunulmuştur.

Tablo 8. Ortaokul Öğrencilerinin 4 Temel Dil Becerisi Dışında Yaşadıkları Zorluklara ve Çözüm Önerilerine İlişkin Öğrenci, Veli ve Öğretmen Görüşleri

Tema: 4 Temel Dil Becerisi Dışında Yaşanan Zorluklar			
Katılımcılar	Kodlar	f	%
Öğrenci (N=12)	Duyuşsal sorunlar (Söz hakkı verilince heyecanlanma, derse katılmaktan çekinme, hata yapma korkusu, parmak kaldırmadan söz hakkı verilince stres yapma, dalga geçilme, cevabı bilemeyince hevesin kırılması, derse önem vermeme, yeterince motive edilmeme)	5	35.72
	Sınıf yönetimi sorunları	4	28.58
	İngilizceye diğer derslere göre önem verilmemesi	3	21.42
	Aile desteği eksikliği	2	14.28
	Toplam	14	100
Öğretmen (N=5)	Aile desteği eksikliği	5	31.25
	Ders saatlerinin az olması	4	25
	Dil bilgisi kurallarına göre cümle kuramama	4	25
	Duyuşsal sorunlar	3	18.75
	Toplam	16	100
Veli (N=6)	Kelimeleri Türkçedeki gibi telaffuz etme	4	33.34
	Duyuşsal sorunlar (kaygı, derse katılırken heyecanlanma, hata yapma korkusu)	4	33.33
	Aile desteği yetersizliği (ebeveynlerin İngilizce bilmemesi)	4	33.33
	Toplam	12	100
Tema: 4 Temel Dil Becerisi Dışında Yaşanan Zorluklara Yönelik Çözüm Önerileri			
Katılımcılar	Kodlar	f	%
Öğrenci (N=12)	Öğrenilen kelimelerin unutulmaması için sık tekrar yapılması	3	37.50
	Kelime öğrenmek için internet kaynaklarından yararlanmak (Kelime videoları, alt yazılı film izlemek)	3	37.50
	Derslerde eğlenceli etkinliklerin daha fazla yapılması (sözlük yarışması, şarkı, drama)	2	25
	Toplam	8	100
Öğretmen (N=5)	Ders saatlerinin arttırılması	4	40
	Ek kaynaklardan (kaynak kitaplar, çalışma kâğıtları vb.) yararlanmak	3	30
	Günlük hayatla ilişkili uygulamalı ödevler ve projeler vermek (tecrübeleriyle ilgili görsel bir sunum yaptırmak, İngilizce röportaj yaptırmak, yaz tatilinde neler yaptığını video ve görsellerle sunmak vb.)	1	10
	İngilizce öğretim programının içeriğinin sadeleştirilmesi (yoğunluğunun azaltılması)	1	10
	Toplam	9	100

	Dil seviyelerinin düzenli olarak ölçülmesi (ölçümler sonucunda öğrencilere sene sonunda dil sertifikası verilmesi)	1	10
	Toplam	10	100
	Öğrencinin motive edilmesi	4	30.76
Veli (N=6)	Öğretmenin derse katılmayan öğrencilere görevler vermesi	3	23.08
	Derslerin daha eğlenceli hâle getirilmesi	3	23.08
	Ailenin öğrenme sürecine destek vermesi	3	23.08
	Toplam	13	100

4 temel dil becerisi dışında yaşanan zorlukları öğrenciler; *duyuşsal sorunlar* (5, %35.72), *sınıf yönetimi sorunları* (4, %28.58), *İngilizceye diğer derslere göre önem verilmemesi* (3, %21.42) *aile desteği eksikliği* (2, %14.28) olarak, öğretmenler *aile desteği eksikliği* (5, %31.25), *ders saatlerinin az olması* (4, %25), *dil bilgisi kurallarına göre cümle kuramama* (4, %25), *duyuşsal sorunlar* (3, %18.75) olarak, veliler ise; *kelimeleri Türkçedeki gibi telaffuz etme* (4, %33.34), *duyuşsal sorunlar* (4, %33.33), *aile desteği yetersizliği* (4, % 33.33) olarak tanımlamışlardır. 4 temel dil becerisi dışında yaşanan zorluklara yönelik olarak öğrenciler; *öğrenilen kelimelerin unutulmaması için sık tekrar yapılması* (3, %37.50), *kelime öğrenmek için internet kaynaklarından yararlanmak* (3, %37.50), *derslerde eğlenceli etkinliklerin daha fazla yapılması* (2, %25) yönünde, öğretmenler; *ders saatlerinin arttırılması* (4, %40), *ek kaynaklardan yararlanmak* (3, %30), *günlük hayatla ilişkili ödevler ve projeler vermek* (1, %10), *İngilizce öğretim programının içeriğinin sadeleştirilmesi* (1, %10), *dil seviyelerinin düzenli olarak ölçülmesi* (1, %10) yönünde, veliler ise; *öğrencinin motive edilmesi* (4, %30.76), *öğretmenin derse katılmayan öğrencilere görevler vermesi* (3, %23.08), *derslerin daha eğlenceli hâle getirilmesi* (3, %23.08), *ailenin öğrenme sürecine destek vermesi* (3, %23.08) yönünde önerilerde bulunmuşlardır.

Odak grup görüşmesine katılan bir öğrenci velisinin 4 temel dil becerisi dışında yaşanan zorluklara ilişkin yorumları aşağıda sunulmuştur.

...Hani İngilizce farklı bir dil olduğu için çocuklar için, Türkçenin dil bilgisi farklı oluyor, İngilizceninkisi tabii ki farklı bir dil olduğu için, çocuklar çok zorlanıyor bu

konuda diye düşünüyorum. Yani yabancı bir dil olduğu için yabancı bir dili öğrenmek çok kolay bir durum değil. (Odak Veli 3)

TARTIŞMA ve SONUÇ

Çalışmanın “Ortaokul öğrencilerinin İngilizce öğrenmede yaşadıkları zorluk düzeyi nedir ve bu düzey çeşitli değişkenlere göre anlamlı bir farklılık göstermekte midir?” isimli alt problemine ilişkin uygulanan Dil Öğrenmeyi Zorlaştıran Faktörler Ölçeği bağlamında ortaokul öğrencilerinin İngilizce öğrenmede orta düzeyde zorluk yaşadıkları bulunmuştur. Özmat (2017) ortaokul öğrencilerinin katılımıyla gerçekleştirdiği çalışmada, öğrencilerin İngilizce öğrenmede yüksek düzeyde zorluk yaşadıklarını belirlemiştir. Mihaljevic Djigunovic (1993) farklı öğrenim seviyelerindeki öğrencilerin katılımıyla yürüttüğü çalışmasında ortaokul öğrencilerinin İngilizce puanlarının ilkokul ve üniversite öğrencilerine oranla daha yüksek olduğunu tespit etmiştir. Çalışmanın sonuçları değerlendirilirken, çalışmanın yöntemi olan durum çalışması gereği, İngilizce öğrenmede yaşanan zorlukların belirli bir bölgede yaşayan, belirli bir gruba ilişkin incelendiği göz önüne alınmalıdır. İlk olarak, çalışmaya katılan öğrencilerin İngilizce öğrenmede orta düzeyde zorluk yaşadıkları bulgusu, İngilizce notu 4 ile 5 olan öğrencilerin tüm çalışma grubunun %71’ini oluşturmasıyla açıklanabilir. İngilizce notu ile İngilizce başarısı arasındaki ilişki göz önüne alındığında, çalışma grubunda notu olan yüksek öğrencilerin çoğunlukta olmasının İngilizce öğrenmede orta düzeyde zorluk yaşandığı sonucunu doğurduğu öne sürülebilir. İngilizce notu düşük öğrencilerin çoğunlukta olduğu bir çalışma grubunda, İngilizce öğrenmede yaşanan zorluk düzeyinin daha yüksek olacağı tahmin edilebilir. Bulunan sonucun, Alanya merkezdeki ortaokullarda öğrenim gören öğrencilerden oluşan çalışma grubunun Alanya’nın turistik ve uluslararası etkileşime açık bir bölge olması nedeniyle İngilizceyi günlük hayatta kullanmaya meyilli olmalarından da kaynaklandığı söylenebilir. Bu düşünceden hareketle, turistik olmayan bir bölgede yapılan benzer bir çalışmada İngilizce öğrenmede yüksek düzeyde zorluk yaşandığı sonucuna ulaşılması beklenebilir. Bu sonucun elde edilmesinde ayrıca, öğrencilerin ve ailelerin İngilizceye karşı ön yargıları,

hata yapma ve dalga geçilme korkusu gibi duyuşsal sorunların etkili olduğu söylenebilir.

Çalışmanın “Ortaokul öğrencileri, öğrenci velileri ve İngilizce öğretmenlerine göre ortaokul öğrencilerinin İngilizce öğrenmede yaşadıkları zorluklar ve bu zorluklara çözüm önerileri nelerdir?” şeklindeki 2. alt problemi kapsamında katılımcılar en çok; duyuşsal sorunlar, İngilizcede kelimelerin okunuşlarıyla yazılışlarının farklı olması, telaffuzu benzer kelimeleri karıştırma, kelime bilgisi eksikliği, dil bilgisi kurallarına uygun cümle kuramama, derslerde ve ders dışında dört temel dil becerisine yönelik yeterince etkinlik yapılmaması, konuşmacının söylediklerini takip edememe (anlamama), ders kitaplarındaki dinleme etkinliklerinin öğrenci seviyesinin üstünde olması, aile desteği eksikliği, ders saatlerinin az olması, İngilizce öğretim programının içeriğinin yoğun olması ve İngilizceye diğer derslere göre önem verilmemesi nedeniyle İngilizce öğrenmede zorluk yaşandığını belirtmişlerdir.

İngilizce öğrenmede karşılaşılan zorluklar kapsamında katılımcılar, yaşanan *duyuşsal* sorunları; hata yapma ve dalga geçilme korkusu, konuşurken heyecanlanma, kaygı, motivasyon eksikliği, uzun metinleri okumaktan sıkılma, dinleyip yazmaya çalışırken ve okurken bilmediği bir kelimeyle karşılaşıncı moralinin bozulması olarak tanımlamışlardır. Alanyazında bu bulguları destekleyen çalışmalar bulunmaktadır (Çelik ve Kocaman, 2016; Özmat, 2017). Bu çalışmada ortaokul öğrencilerinin duyuşsal sorunlar nedeniyle İngilizce öğrenmede zorluk yaşadığı sonucuna varılmışken Mihaljevic Djigunovic (1993) çalışmasında ortaokul öğrencilerinin ilkokul öğrencilerine göre önemli oranda daha düşük duyuşsal motivasyona sahip olduğunu tespit etmiştir. Gándara, Maxwell-Jolly ve Driscoll (2005), yaptıkları çalışmaya katılan ortaokul İngilizce öğretmenlerinin öğrencileri motive etmekte zorlandığını belirtmiştir. Ayrıca bu çalışmada öğrencilerin İngilizce öğrenmede duyuşsal sorunlar nedeniyle zorluk yaşadıkları bulunmuşken Abidin, Pour-Mohammadi ve Alzwari (2012) öğrencilerin duyuşsal faktörler açısından İngilizce öğrenmeye karşı olumsuz tutum sergilediklerini tespit etmiştir. Öğrencilerin öğrenmeyi hedefledikleri konuya yönelik duygu ve düşünceleri, o konu ile ilgili zorluk yaşama düzeylerini etkileyebilir. Ortaokul

öğrencilerinin İngilizce öğrenme süreci göz önüne alındığında, geliştirilen olumsuz tutumların ve önyargıların, İngilizce öğrenmenin zor olarak algılanmasına sebep olabileceği düşünülmektedir. Tutum, ön yargı, İngilizce dersini sevmeme gibi faktörlerin yanı sıra öğrencinin öz güven algısı, genel yapısı itibariyle heyecanlı veya ürkek olması, zorluklar karşısında savaşılabile gücü gibi özelliklerinin de İngilizce öğrenmede yaşanan duyuşsal zorlukları açıkladığı öne sürülebilir. Duyuşsal sorunlara ve dersin daha ilgi çekici hâle getirilmesine ilişkin olarak katılımcılar; öğrencinin motive edilmesi; derslerde sözlük yarışması, şarkı, drama gibi eğlenceli etkinliklerin daha fazla yapılması; öğrencilere günlük hayatla ilişkili uygulamalı ödevler ve projeler verilmesi; kaynak kitap, çalışma kâğıtları, video gibi ek kaynaklardan yararlanılması; İngilizce dil seviyelerinin düzenli olarak ölçülmesi ve ölçümler sonucunda öğrencilere sene sonunda dil sertifikası verilmesi yönünde önerilerde bulunmuşlardır.

Öğrenciler, öğretmenler ve veliler dört temel dil becerisinin hepsinde kelimelerin okunuşları ile yazılışlarının farklı olması nedeniyle zorluk yaşandığını ifade etmişlerdir. Telaffuz sorunları (Çelik ve Kocaman, 2016) ve Türkçede olmayan harfleri okuyup yazamama (Akdamar, 2020) nedeniyle İngilizce öğrenmede zorluk yaşandığını belirten çalışmalar, bu sonucu desteklemektedir. İngilizce öğrenmede yaşanan zorluklar arasında öğrenci veli ve öğretmenlerin görüş birliğinde olduğu kelimelerin okunuşları ile yazılışlarının farklı olması durumunun İngilizce ve Türkçe dillerinin yazım ve telaffuz kurallarının arasındaki farklardan kaynaklandığı söylenebilir. Türkçede harfler bir araya geldiklerinde Türk alfabesinde oldukları gibi okunurken İngilizcede bazı harfler yan yana geldiğinde İngiliz alfabesindeki okunuşlarından farklı şekilde telaffuz edilmektedir. Bunun gibi durumlarda öğrenci harfin İngiliz alfabesindeki okunuşunu bilse bile yanına farklı harfler geldiğinde o harfin telaffuzunun farklılaşması gerektiğini bilememekte ve kelimeleri doğru şekilde okuyup yazmamaktadır. Bu nedenlerle İngilizcede harflerin farklı şekillerde bir araya gelmesine göre çeşitli sesletim kuralları olması ana dili Türkçe olan öğrencilerin İngilizce kelimeleri okurken ve yazarken sorun yaşamasına neden olduğunu öne sürülebilir. Çalışma kapsamında tüm katılımcı gruplarının zorluk olarak ifade ettiği dinlediklerini yazılı hâle getirememe bulgusu ile

kelimelerin okunuşuyla yazılışının birbirinden farklı olması bulgusunun birbirini desteklediği söylenebilir. İngilizcenin kendine özgü sesletim ve yazım kurallarının öğrencilerin söylenenleri duyup kâğıda yazmada sorun yaşamalarının sebebi olduğu düşünülebilir. Duyduğunu İngiliz alfabesine göre yazamayan veya harfin yazımını oturtabilse bile yanına gelen harfe göre nasıl telaffuz edildiğini bilemeyen öğrenciler için duyduklarını yazıya dökmek zorlayıcı bir deneyim olabilmektedir. Kelimelerin okunuşlarıyla yazılışlarının birbirinden farklı olması sorununa ilişkin katılımcılar; kelimelerin okunuşlarını internet çeviri sitelerinden araştırmak, doğru telaffuz için internette sesli sözlük sitelerinden faydalanmak, okuma etkinliklerinden önce kelime öğretimi yapılması yönünde önerilerde bulunmuşlardır.

Katılımcılar, çalışmada elde edilen bir diğer bulgu olan konuşmacının söylediklerini takip edememe (anlamama) sorunun, konuşmacıların aksan farklılıkları ve hızlı konuşmalarından kaynaklandığını dile getirmişlerdir. Ses kayıtlarının kalitesindeki sorunlar, dinleme etkinliklerinin öğrencilerin seviyesinin üzerinde olması, aksan, kelime bilgisi eksikliği, konuşmacının hızı sebebiyle dinlemede zorluk yaşandığını ifade eden araştırmalar (Bloomfield, Wayland, Rhoades, Blodgett, Linck ve Ross, 2010; Gilakjani ve Sabouri, 2016) çalışmanın bulgularıyla örtüşmektedir. Konuşmacının söylediklerini takip edememe (anlamama) konusunda yaşanan zorluğun, öğretmen ve öğrenci görüşlerinden elde edilen kelime bilgisi eksikliği bulgusu ile de açıklanabileceği düşünülebilir. Konuşulanların içeriğinde öğrencinin anlamını bilmediği kelimeler varsa söylenenleri anlamaması olağan bir durumdur. Öğrenciler dört temel dil becerisinin hepsinde, öğretmenler ise konuşma ve okuma becerilerinde kelime bilgisi eksikliği nedeniyle zorluk yaşandığı yönünde görüş belirtmişlerdir. Susanto (2017) kelime öğreniminin yabancı dil öğreniminin temel bir parçası olduğunu vurgulamıştır. Kelime bilgisinin yabancı dil öğreniminin merkezinde bulunması nedeniyle kelime dağarcığındaki eksikliğin İngilizce öğrenimini zorlaştırdığı öne sürülebilir. Öğretmenlerden biri, öğrencinin konuşulanı dinleyip yazmaya çalışırken anlamı bilinmeyen bir kelimeye takılması nedeniyle moralinin bozulabildiğini ifade etmiştir. Öğrenilen kelimeler üzerinden zaman geçince bir süre sonra unutulabilmektedir, bu

durumun öğrencilerin kalıcı kelime öğrenme yöntemlerini bilmediklerinden kaynaklandığı öne sürülebilir. Bazı durumlarda bir metin okurken yazarken veya konuşulanları dinlerken karşılaştıkları anlamı bilinmeyen kelimeler nedeniyle İngilizce öğrenmekten gözü korkan öğrencilere de rastlanabilmektedir. Heves kırıcı olarak nitelenen bilinmeyen kelimelerle karşılaşma durumunun yarattığı duyuşsal sorunlar nedeniyle öğrencilerde İngilizce öğrenmenin zor olduğu algısı oluşabilmektedir. Kelime bilgisindeki eksikliklere ve İngilizce olarak söylenenleri takip etmede (anlamada) yaşanan zorluklara ilişkin katılımcılar; derslerde oyunlarla kelime etkinlikleri yapılması, kalıcı kelime öğrenimi için (Türkçedeki “Fıstıkçı Şahap” gibi) kodlama yapılması, öğrenilen kelimelerin unutulmaması için sık tekrar yapılması, İngilizce hikâye kitabı okunması, doğru telaffuz için internette sesli sözlük sitelerinden faydalanılması, öğrencilere sözlük kullanımının öğretilmesi, kelime videoları ve alt yazılı film gibi internet kaynaklarından faydalanılması, yönünde önerilerde bulunmuşlardır.

Dil bilgisi kurallarına uygun cümle kuramama konusundaki zorluğun öğretmenlerden elde edilen İngilizce ve Türkçenin cümle yapılarının birbirinden farklı olması bulgusundan kaynaklandığı öne sürülebilir. Dilinin yapısını anlamama (Sparks ve Ganschow, 1991) ve dil bilgisine uygun cümle kuramama (Bensoussan, Sim ve Weiss 1984; Çelik ve Kocaman, 2016) nedeniyle öğrencilerin İngilizce öğrenmede zorluk yaşadıklarını tespit eden araştırmalar, çalışmanın bu sonucunu destekler niteliktedir. Çalışmaya katılan öğretmenler; dil bilgisi kurallarına uygun cümle kuramama konusundaki zorluğun, İngilizce ve Türkçenin cümle yapılarının birbirinden farklı olmasından kaynaklandığını ifade etmişlerdir. Öğrencilerin, İngilizce cümle kurarken fiil çekimleri ve kelime köklerinin Türkçede olduğundan farklı şekilde değişmesi nedeniyle dil bilgisine uygun cümle kurmada zorlandıkları görülebilmektedir. Çalışmanın dil bilgisi kurallarına uygun cümle kuramama bulgusu öğretmenlerden elde edilen ders saatlerinin az olması ve İngilizce öğretim programının içeriğinin yoğun olması bulguları ile de açıklanabilir. Çalışmaya katılan öğretmenler ders saatlerinin yetersiz olması ve İngilizce öğretim programının içeriğinin yoğun olması nedenleriyle konuşma etkinliklerine yeteri kadar süre ayıramadıklarını belirtmişlerdir. Alanyazında

ders saatlerinin azlığı nedeniyle İngilizce öğrenmede zorluk yaşandığını belirten çalışmalar (Erdem, 2016; Gándara vd., 2005; Karademir ve Gorgoz, 2019) bulunmaktadır. Konuşma ve dinleme becerilerini geliştirmenin uzun zaman aldığı ve yoğun şekilde uygulama yapılmasını gerektirdiği düşünülürse ders saatlerinin az olmasının bu becerilere derslerde yeterince zaman ayrılmasını zorlaştırdığı söylenebilir. Genel anlamda düşünüldüğünde ders saatlerinin az olmasının bir zorluk olarak algılanmasının İngilizce öğretim programında dört temel beceriye yönelik kazanımları gerçekleştirmenin uzun zaman almasından ve programın teori ile uygulamasının programda İngilizce derslerine verilen süre açısından birbiriyle uyuşmamasından kaynaklandığı düşünülebilir. Dil bilgisi kurallarına uygun cümle kuramama ve ders saatlerinin az olması sorununa ilişkin katılımcılar; ana dil ve İngilizce arasındaki yapısal farklılıkların kıyaslatılarak öğretilmesi, derslerde cümle kurmaya ve 4 temel dil becerisine yönelik etkinliklere daha fazla yer verilmesi, ödül sisteminin uygulanması, öğrencilere dil bilgisine takılmadan konuşulması/yazılması yönünde telkinde bulunulması ve öz güven verici konuşmalar yapılması, alt yazılı film/dizi/animasyon, şarkı gibi sesli görsellerin izlenmesi ve dinlenmesi, İngilizce öğretim programının içeriğinin sadeleştirilmesi yönünde önerilerde bulunmuşlardır.

İngilizce öğrenmede yaşanan zorluklara ilişkin katılımcılar son olarak, aile desteği yetersizliği ve İngilizceye diğer derslere oranla önem verilmemesi nedeniyle zorluk yaşandığı konusunda görüş belirtmişlerdir. Gerçekleştirilen görüşmelerde veliler, yeterli seviyede İngilizce bilmedikleri veya çalıştıkları için çocuklarına yardımcı olamadıklarını ifade etmişlerdir. Çalışmanın bu sonucuna paralel olarak Gándara vd. (2005) aile desteği yetersizliği ve öğretmenlerin ailelerle iş birliği yapamamalarının İngilizce öğreniminde karşılaşılan en büyük zorluk olduğunu vurgulamıştır. Ailenin öğrenciler için her türlü sorunda başvurabileceği güvenilir bir destek kaynağı olması nedeniyle İngilizce öğrenirken ailelerinden yardım alan öğrencilerin karşılaştığı zorlukları daha rahat aştığı söylenebilir. Ders saatlerinin veya aile desteğinin yetersiz olması nedeniyle İngilizce öğrenmek için ders dışında profesyonel destek almak gerekli olabilir. Aile desteğinin veya öğretim programı dışı desteğin yetersiz olduğu durumlarda

İngilizce öğrenme sürecinde karşılaşılan zorlukların, çözülemediği için, daha büyük sorunlara dönüştüğü düşünülebilir. Velilerin çocuklarına İngilizce öğrenme sürecinde destek veremedikleri için onları kurs gibi eğitsel faaliyetlere göndermek istedikleri ileri sürülebilir. Velilerin çocuklarını eğitsel faaliyetlere gönderememe durumu, maddi imkânlarının kısıtlı olmasından kaynaklanabilir. Çalışma bağlamında katılımcı öğrencilerin %48'inin toplam aylık gelirinin düşük olduğu (2500'den az-2500 arası) göze çarpmaktadır. Bu durumun, çalışmanın devlet ortaokullarında öğrenim gören öğrencilerin katılımıyla gerçekleştirilmesinden kaynaklandığı söylenebilir. Kısacası, ailelerin sosyoekonomik durumlarının düşük olması nedeniyle çocuklarını okul dışı eğitsel faaliyetlere gönderemedikleri düşünülmektedir. Aile desteği yetersizliği ve İngilizce öğrenimine önem verilmemesi sorununa ilişkin katılımcılar; ailenin öğrenme sürecine destek vermesi ve öğrenciyi motive etmesi, ailelerin İngilizce öğrenmenin önemi ve uzun bir süreç olduğu konusunda bilgilendirilmesi, maddi durumu uygun olan aileler için okul dışı destek kaynaklarının arttırılması (etüte/özel derse göndermek) yönünde önerilerde bulunmuşlardır.

Öneriler

Bu bölümde, çalışmanın amacı doğrultusunda sunulan önerilere alt başlıklar hâlinde yer verilmiştir.

Uygulamalara Yönelik Öneriler

1. Ailelere ve öğrencilere İngilizce öğrenmenin uzun soluklu bir süreç olduğu ve bu konuda sabırlı olmaları gerektiği anlatılabilir. Ailelerle ve öğrencilerle İngilizce bilmenin sağladığı avantajlar ve etkili dil öğrenimi için İngilizceyi yaşamın her alanına dâhil etmenin gerekliliği konusunda bilgilendirici konuşmalar yapılabilir.
2. Çevredeki İngilizce bilen kişilerle ve yabancılarla konuşma pratiği yapmak, çevrede İngilizce konuşan kimse olmadığında karşısında biri varmış gibi konuşmak, İngilizce günlük tutmak, aile bireyleriyle İngilizce oyunlar

oyunmak gibi yöntemlerle İngilizceyi günlük hayatta kullanmak için çeşitli fırsatlar yaratılabilir.

3. Kelime dağarcığını zenginleştirmek ve İngilizcedeki cümle yapılarını daha iyi anlayabilmek için dergi, gazete, kısa hikâyeler gibi İngilizce yayınlar okunabilir. Okullarda İngilizce yayınları içeren dil kütüphaneleri oluşturulabilir.
4. Kelime öğretimi için kelimeleri öbekler hâlinde eşdizimli olarak (collocations) ve bağlam içerisinde öğretmek, üst sınıflarda (7 ve 8. Sınıflarda) kelimeleri İngilizce eş anlamlarıyla öğretmek, gerçek nesnelere (authentic materials) kullanmak, kelimelerin anlamını bağlamdan çıkarım yaptırmak veya vücut diliyle (pantomim, drama yoluyla) buldurmak gibi yöntemlerden yararlanılabilir.
5. Doğru telaffuz, kulak dolgunluğu ve kelime öğrenimi için İngilizce haber kanallarını izlemek, şarkı dinlemek, yabancı dil öğrenme uygulamalarını kullanmak, İngilizce konuşan sosyal medya fenomenlerini takip etmek önerilebilir.
6. Ölçme ve değerlendirme sürecinde öğrencinin başarı durumu, 4 temel dil becerisi eşit oranda dikkate alınarak belirlenebilir. Sınavlara dinleme ve konuşma bölümü eklenebilir.
7. Öğrencilerin performansları, sınavlara ek olarak, dönem boyunca portfolyo, ürün dosyası, zihin haritaları, beyin fırtınası, günlükler, akran değerlendirmesi gibi biçimlendirici değerlendirme araçlarıyla değerlendirilebilir. Öğrencilerin dönem boyunca oluşturdukları ürünlere düzenli aralıklarla dönütler vererek ilerlemelerini görmeleri ve kendilerini değerlendirmeleri sağlanabilir.
8. İngilizce öğrenme devlet politikası olarak benimsenebilir, Türkçe haberler ve televizyon programları İngilizce alt yazılı olarak yayınlanabilir.

Araştırmacılara Yönelik Öneriler

1. Öğrencilerin dört temel dil becerisinde yaşadıkları zorluklara yönelik deneysel çalışmalar yapılarak dil becerilerini geliştirmeye yönelik uygulanan yöntemlerinin pratikteki etkililiğini gözlemek mümkün olabilir.
2. Bu çalışmada, ortaokul öğrencilerinin İngilizce öğrenmede yaşadıkları zorluklar öğrencilerin, öğretmenlerin ve velilerin bakış açısından incelenmiştir. Farklı eğitim seviyelerindeki öğrencilerin İngilizce öğrenmede yaşadıkları zorlukları inceleyen benzer yapıda durum çalışmaları yapılabilir.
3. Öğrencilerin İngilizce öğrenmede karşılaştıkları zorlukların zaman içindeki değişimini inceleyen uzun soluklu boylamsal çalışmalar yapılabilir.
4. Türkiye bağlamında İngilizce öğrenmeyi zorlaştırdığı düşünülen kültürel önyargıların ve olumsuz tutumların temellerini ve alt yapısını ortaya koymayı amaçlayan çalışmalar yapılabilir.

KAYNAKLAR

- Abidin, M. J. Z., Pour-Mohammadi, M. & Alzwari, H. (2012). EFL students' attitudes towards learning English language: The case of Libyan secondary school students. *Asian Social Science*, 8(2), 119–134.
<https://doi.org/10.5539/ass.v8n2p119>
- Ak, B. (2010). Verilerin düzenlenmesi ve gösterimi. Kalaycı, Ş. (Ed.). SPSS uygulamalı çok değişkenli istatistik teknikleri (Beşinci Baskı) içinde (s. 65-82). Ankara: Asil Yayın Dağıtım.
- Akbari, Z. (2015). Current challenges in teaching/learning English for EFL learners: The case of junior high school and high school. *Procedia - Social and Behavioral Sciences*, 199, 394–401.
<https://doi.org/10.1016/j.sbspro.2015.07.524>
- Akdamar, H. S. (2020). Students' attitudes towards English in the Turkish secondary school context (Yüksek Lisans Tezi). Çağ Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Mersin).
- Alharbi, Y. G. (2019). A review of the current status of English as a foreign language (EFL) education in Saudi Arabia. *Global Journal of Education and Training*, 2(1), 1–8.
- Bensoussan, M. Sim, D. & Weiss, R. (1984). The effect of dictionary usage on EFL test performance compared with student and teacher attitudes and expectations. *Reading in a Foreign Language*, 2(2), 262–276.
- Bloomfield, A., Wayland, S. C., Rhoades, E., Linck, J. & Ross, S. (2010). What makes listening difficult? Factors affecting second language listening comprehension. College Park: University of Maryland. Erişim Adresi:
<https://apps.dtic.mil/dtic/tr/fulltext/u2/a550176.pdf>
- Copland, F., Garton, S. & Burns, A. (2014). Challenges in teaching English to young learners: Global perspectives and local realities. *Tesol Quarterly*, 48(4), 738-762.
- Creswell, J. W. & Creswell, J. D. (2018). *Research design: Qualitative, quantitative, and mixed methods approaches*. California: Sage Publications.
- Çelebi, M. ve Narinalp, N. (2020). Ortaokullarda İngilizce Öğretiminde Karşılaşılan Sorunlar. *OPUS Uluslararası Toplum Araştırmaları Dergisi*, 15(10), 4975-5005. <https://doi.org/10.26466/opus.704162>
- Çelik, Ö. ve Kocaman, O. (2016). Barriers experienced by middle school students in the process of learning English. *International Journal of Psychology and Educational Studies*, 3(1), 31-46.

- Demirpolat, B. C. (2015). Türkiye'nin yabancı dil öğretimi ile imtihanı, sorunlar ve çözüm önerileri. *Siyaset, Ekonomi ve Toplum Araştırmaları Vakfı*, 1–24. 20.10.2020 tarihinde http://file.setav.org/Files/Pdf/20150707131308_131_yabancidil_web.pdf adresinden erişilmiştir.
- Education First (2020). English Proficiency Index. 10.10.2020 tarihinde <https://www.ef.com/wwen/epi/> adresinden erişilmiştir.
- Erdem, S. (2016). Ortaokul-lise öğrencilerine ve İngilizce öğretmenlerine göre İngilizce öğretiminde karşılaşılan sorunlar (Yüksek lisans tezi). Sakarya Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Sakarya.
- Fraenkel, J. R., Wallen, N. E. & Hyun, H. H. (2011). *Validity and reliability, how to design and evaluate research in science education*. New York: McGraw Hill Companies.
- Gándara, P., Maxwell-Jolly, J. & Driscoll, A. (2005). Listening to teachers of English language learners: A survey of California teachers' challenges, experiences, and professional development needs. 25.01.2021 tarihinde <https://files.eric.ed.gov/fulltext/ED491701.pdf> adresinden erişilmiştir.
- Gilakjani, A. P. & Sabouri, N. B. (2016). Learners' Listening Comprehension Difficulties in English Language Learning: A Literature Review. *English language teaching*, 9(6), 123-133.
- Karademir, C. A. ve Gorgoz, S. (2019). English teachers' problems encountered in teaching four basic language skills. *International Education Studies*, 12(4), 118-127.
- Madalińska-Michalak, J. & Bavli, B. (2018). Challenges in teaching English as a foreign language at schools in Poland and Turkey. *European Journal of Teacher Education*, 41(5), 688–706. <https://doi.org/10.1080/02619768.2018.1531125>
- Mihaljevic Djigunovic, J. (1993). Effects of gender on some learner-dependent variables in foreign language learning. *SRAZ*, 38, 169-180.
- Miles, M. B. & Huberman, A. M. (1994). *Qualitative data analysis: An expanded sourcebook*. Los Angeles, CA: Sage Publications.
- Özmat, D. (2017). İngilizce öğrenmeyi zorlaştıran faktörler (Doktora Tezi). Hacettepe Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Rizi, B. M., Siddiqui, M. A., Moghaddam, R. A. & Mukherjee, S. (2014). Deficiencies in teaching and learning English as a foreign/second language in the secondary schools of Iran & India. *IMPACT: International Journal of Research in Humanities, Arts and Literature (IMPACT: IJRHAL)*, 2(6), 5-14.

- Sparks, R. L. & Ganschow, L. (1991). Foreign language learning differences: Affective or native language aptitude differences? *The Modern Language Journal*, 75(1), 3–16. <https://doi.org/10.1111/j.1540-4781.1991.tb01076.x>
- Susanto, A. (2017). The teaching of vocabulary: A perspective. *Jurnal KATA: Penelitian Tentang Ilmu Bahasa Dan Sastra*, 1(2), 182-191.
- Teevno, R. A. (2011). Challenges in teaching and learning of English at secondary level class X. *International Journal of Human Resource Studies*, 1(2), 27-35.
- Yaman, İ. (2018). Türkiye’de İngilizce öğrenmek: Zorluklar ve fırsatlar. *RumeliDE Dil ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi*, (11), 161–175. <https://doi.org/10.29000/rumelide.417491>
- Yin, R. K. (2009). *Case study research: Design and methods*. Thousand Oaks, CA: Sage Publications.

ORCID

Seda ÖZER <https://orcid.org/0000-0003-2462-6860>

Cenk AKAY <https://orcid.org/0000-0001-9892-6255>

SUMMARY

Introduction

English being one of the most commonly spoken languages around the world, learning it is decidedly significant. However, noticeable difficulties are known to be encountered in terms of English learning in the Turkish context. The aim of this study is to define the secondary school students' English learning difficulties from multiple sources of evidence and to offer solution suggestions from secondary school students', parents' and secondary school English teachers' perspectives. A case study research was utilised to answer this main research question: "What are the English learning difficulties encountered by secondary school students and what are the solution suggestions for these difficulties?". The subquestions of the study were as follows: (a) What is the level of secondary school students' English learning difficulties and do their level of difficulties differ significantly according various variables? (b) From secondary school students', parents' and English teachers' perspectives, what are the problems encountered by secondary school students in learning English and what are the solution suggestions for these difficulties?

Methodology

A single-embedded case study research design was used in this study in order to define the difficulties encountered by secondary school students from multiple sources of evidence. The study was conducted in Alanya, Turkey. The quantitative data of the study were gathered from 351 secondary school students through The Foreign Language Learning Difficulties Scale. The quantitative data were gathered from 16 secondary school students, 10 parents and five English teachers through semi structured interviews and focus group interviews. The participants were drawn using convenience sampling for quantitative analysis and purposive sampling was utilised for qualitative analysis.

Findings

As a result of the first part of this study, it was found that the secondary school students experience "moderate" level of difficulties in learning English. Further analyses showed that the level of their English learning difficulties differ significantly according to various variables (gender, class level, enjoying or disliking English lessons, parents speaking a foreign language, English lesson grades).

In the second part of the study, qualitative findings gathered from the students, parents and teachers were presented. The difficulties encountered in secondary school students' English learning process were mainly identified as affective problems, English words being spelt and pronounced differently, insufficient time allocated for speaking activities in the curriculum, insufficient vocabulary knowledge, being unable to form grammatically correct sentences while speaking and writing, being unable to read and write a text in the mother tongue, reading comprehension difficulties in English and in Turkish, being unable to follow the speaker while listening, being unable to spell what's been listened, being unable to do listening activities without seeing the written text, course book listening activities being above students' level, pronouncing English words like in Turkish, insufficiency of language skills practice in classroom

and in daily life, the English lesson not being perceived as significant compared to other school subjects, insufficient family support, insufficient number of English lessons at school and classroom management problems.

Discussion

In conclusion, various English learning difficulties are found to be encountered in Turkish secondary school students context. Firstly in order to address these challenges, families and students should be informed that English learning is a long, arduous process requiring perserverance and patience. Parents' and students' prejudices against learning English could be corrected by raising their awareness through speeches on the advantages of learning English. Students should be encouraged to include English in their daily lives by being profoundly exposed to it outside the classroom, keeping an English journal, reading English materials such as short stories, magazines, blogs. Students' English success should be evaluated by their performance in all 4 basic language skills. Students should be given an 'English Language Certificate' at the end of each year for their results of yearly exams. For further research, English learning difficulties could be examined through longitudinal studies over the course of time and through experimental studies to observe the efficiency of English teaching/learning techniques in pratice.

Ek 1: Etik Kurul Onay Belgesi

MERSİN ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL VE BEŞERİ BİLİMLER ETİK KURULU
ONAY BELGESİ

Mersin Üniversitesi lisansüstü öğrencilerinden Seda ÖZER'in "Ortaokul Öğrencilerinin İngilizce Öğrenmede Yaşadıkları Zorluklar ve Çözüm Önerileri: Bir Durum Çalışması" adlı çalışması kurulumuz tarafından incelenmiş ve

Etik yönden uygun bulunmuştur.

Etik yönden geliştirilmesi gerekmektedir.

Etik yönden uygun bulunmamıştır.

Mersin Üniversitesi Sosyal ve Beşeri Bilimler Etik Kurulu Kararı	
Başvuru Formunun Etik Kurula Ulaştığı Tarih	11/12/2020
Etik Kurul Karar Toplantı Tarihi ve Karar No	29/12/2020- 039
Yer	Mersin Üniversitesi, Uğur Oral Kültür Merkezi
Katılımcılar	Formda imzası bulunan üyelerimiz toplantıya katılmıştır.

KURUL BASKANI VE ÜYELER:

Prof. Dr. Arzu UYSAL	Başkan
Prof. Dr. F. Ayşe BALCI KARABOĞA	Üye
Prof. Dr. Turhan KORKMAZ	Üye
Prof. Dr. Şerife YORULMAZ	Üye
Prof. Dr. İsmail TUNCER	Üye
Prof. Dr. Hürriyet GÖKDAYI	Üye
Prof. Dr. Eyüp ERDOĞAN	Üye

İMZA

Açıklama:

Prof. Dr. Eyüp ERDOĞAN
Hukuk Fakültesi

